

dierenkliniek : Kenaupark

Kenaupark 13, 2011 MP Haarlem
tel. 023-5310880
www.dierenkliniekkenaupark.nl

Openingstijden:
Op werkdagen van 8.30 tot 17.00 uur
behandeling uitsluitend volgens afspraak

Nieuwsbrief 11
2e jaargang
Januari 2012

Verder in deze nieuwsbrief:

Patella Luxatie

Voeding

Spelregels voor het spelen
met uw kat

Jengel- en jatgedrag, deel 2

Vruchtbaarheid fret

Wist u dat ...

Wat kunt u in de volgende
nieuwsbrief verwachten?

De opname afdeling

We hebben twee "opnames". De ene is voor zieke dieren en de andere voor huisdieren die voor een poliklinische ingreep komen.

Voor de gasten is het vaak een hoop stress, maar we proberen ze altijd zo veel mogelijk te verwennen. Eén van onze assistentes is continu bezig met onze opname patiënten. Om het leuker en ontspannender voor ze te maken tussen het gepiep van de infuuspompen door, worden ze veel geknuffeld en mogen ze kiezen uit de verschillende soorten voer. We geven ze speeltjes voor de afleiding en zorgen dat ze lekker warm blijven.

Wat betreft dit laatste heb ik voor kleinere dieren een tip: SnuggleSafe. Zoekt u die maar eens op op internet. Vijf minuten in de magnetron en hij geeft 10 uur warmte af, je merkt dat de patiëntjes (uw huisdier) het heerlijk vinden.

Als uw huisdier moet overblijven houd ik ze na sluitingstijd in de gaten. Bij dieren die een infuus krijgen is het natuurlijk nodig om dit af en toe te controleren.

Honden moeten voor het slapen even uitgelaten worden en soms moeten ze 's avonds nog medicijnen toegediend krijgen. Maar ook om gewoon even tegen ze te praten en te laten merken dat er iemand is. Af en toe laat ik een patiënt die wat langer moet blijven in onze woonkamer, onder voorwaarde dat ze aardig zijn voor onze eigen huisdieren en onze dochter Kiki.

Een van mijn favorieten is toch wel Tony een Franse Bulldog die meermaals het privilege genoot 's avonds op de schoot van ons dochter luid snurkend bij te komen van weer een spannende dag. Het leuke is wel dat je een grotere band krijgt met dieren die langer blijven en ook met hun "baasjes" die het vaak erg weten te waarderen.

Indien u vragen en of opmerkingen heeft over deze nieuwsbrief kunt u een mail sturen naar:
nieuwsbrief@dierenkliniekkenaupark.nl

's Nachts lag ik vaak wakker vanwege patiënten waarvan ik niet wist hoe zij de nacht door zouden komen. Ik kon het niet laten om steeds even de opname te controleren.

Tegenwoordig hebben we een draadloos camera systeem in de opname. Nu kan ik mijn "zorgenkindjes" via een monitor op mijn nachtkastje in de gaten houden en blijft mijn nachtrust redelijk op peil. Zodat ik 's morgens weer fris en fruitig klaarsta voor uw dier.

Drs J.W. Baljet

Wij wensen iedereen een goede jaarwisseling en een gelukkig nieuwjaar!

Ook dit jaar zal ongetwijfeld knallend eindigen, maar voor dieren zijn de harde en onverwachte knallen van het vuurwerk vaak geen feest.

Graag geven we u enkele tips om de jaarwisseling zo aangenaam mogelijk te maken. Kijk voor meer informatie op onze website www.dierenkliniekkenaupark.nl

Wat te doen om angst te voorkomen?

1. Een veilige plaats voor uw dier creëren waar hij van tevoren al aan kan wennen. Het liefst een ruimte met zo min mogelijk ramen bijvoorbeeld de badkamer. Voor katten bijvoorbeeld een doos met een dekentje onder het bed of in een kast. Voor honden een grote deken neerleggen, waar hij lekker in kan wegkruipen
2. Binnen het licht aanlaten en een radio of tv aanzetten, dit dempt de geluiden van buiten.
3. Houdt ramen en gordijnen dicht.
4. Aandacht afleiden, door honden een kluif te geven.
5. De hond alleen aangelijnd uitlaten, zodat hij niet weg kan rennen als hij schrikt. Maak geen grote wandeling en ga als het vuurwerk in de loop van de avond heftiger wordt niet meer naar buiten.
6. De kat niet naar buiten laten! Houdt de kat in een kleine kamer met een kattenbak, zodat hij niet kan ontsnappen.
7. Het dier belonen bij goed gedrag, bijvoorbeeld als hij rustig blijft als er vuurwerk afgestoken wordt.
8. Geen vuurwerk in de achter of voortuin afsteken, maar afstand houden.

Patella luxatie

Patella luxatie is een te losse knieschijf en een veel voorkomende orthopedische aandoening van de knie. De aandoening komt zowel bij grote als kleine honden en bij katten voor. De aandoening wordt vaak gezien in combinatie met andere orthopedische problemen van de achterhand zoals heupdysplasie, de ziekte van Calvé Legg Perthes en standsafwijkingen.

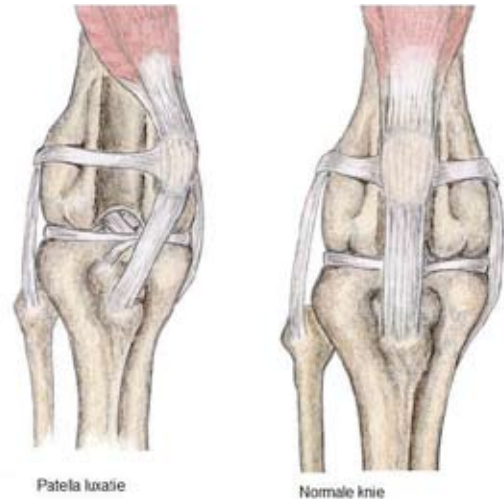
Anatomie van de knie

De knie is een scharniergewricht; het bovenbeen scharniert op het onderbeen. Om het bovenbeen te kunnen buigen en strekken bevinden zich zowel in het boven- en onderbeen diverse spiergroepen (strekkers en buigers). De belangrijkste strekker van de knie zit aan de voorzijde van het bovenbeen.

De knieschijf is een benige structuur, die aan de onderkant is voorzien van kraakbeen. De knieschijf heeft een wat ovale naar driehoekig neigende vorm. De knieschijf glijdt over het bovenbeen

in een geul (de trochlea). Deze geul is ook voorzien van kraakbeen. Het gewrichtskapsel zit aan beide zijden aan de knieschijf verbonden. Het gewrichtskapsel is verstevigd en dit helpt de knieschijf in de geul te houden.

De stevigheid van het kapsel, de vorm en diepte van de geul in het bovenbeen zijn er verantwoordelijk voor dat de knieschijf in de geul blijft liggen. Als de knieschijf niet in de geul blijft liggen maar zich naar links of recht kan verplaatsen, is er sprake van een patella luxatie.

Ontstaan van patella luxatie, aangeboren?

Patella luxatie wordt veroorzaakt door anatomische afwijkingen van het boven- en onderbeen. Een patella luxatie komt meestal voor als aangeboren afwijking en daarom is de oorzaak van patella luxatie altijd aangeboren tot het tegendeel bewezen is.

Bij dieren met een aangeboren patella luxatie zien we vaak dat de geul waarin de knieschijf hoort te liggen zich afwijkend heeft ontwikkeld. De geul is te ondiep of soms zelfs helemaal niet aangelegd.

Ook standsafwijkingen van het boven- en onderbeen kunnen een oorzaak zijn.

Met name bij jonge dieren kan een standsafwijking (o-benen) leiden tot een zichzelf onderhoudend en verergerend probleem. Door het continu eruit schieten van de knieschijf worden de verstevigingen in het kapsel opgerekt en kunnen er beschadigingen ontstaan in het kraakbeen en het bot van zowel de knieschijf als de rand van de geul. Een niet aangeboren oorzaak voor het ontstaan van een patella luxatie is het verscheuren van het verstevigde kapsel van de knie door een ongeluk.

Het onderzoek

Een dier met een patella luxatie vertoont een afwijkend looppatroon, het dier wisselt normaal lopen af met het totaal niet gebruiken van de poot. De mate van het ontlasten van het been hangt samen met de ernst van de aandoening. In eerste instantie wordt de kreupelheid afgewisseld met volledig normaal lopen. Patella luxatie is echter een progressieve aandoening die vaak verergert in de loop van de tijd.

We zien de dieren vaak al op jonge leeftijd omdat patella luxatie in de meeste gevallen een aangeboren afwijking is.

Wij delen de ernst van de patella luxatie in 4 gradaties in.

- Graad 1: de knieschijf kan tijdens het onderzoek uit de geul gedrukt worden, maar zal bij het loslaten spontaan weer terug schieten.
- Graad 2: de knieschijf kan tijdens het onderzoek uit de geul gedrukt worden, maar ook al spontaan uit de geul schieten als de knie wordt gebogen of gedraaid.
- Graad 3: de knieschijf ligt permanent uit de geul, maar kan nog wel terug geduwd worden.
- Graad 4: de knieschijf ligt uit de geul en kan niet terug geduwd worden.

- vervolg - Patella luxatie

Naast het onderzoek kunnen we een röntgen foto maken om andere knieproblemen uit te sluiten en een inzage te krijgen van de slijtage in het gewricht.

De behandeling

Op basis van huidige kennis is operatief ingrijpen de meest optimale behandeling. De keuze om een dier te opereren heeft te maken met de mate van klachten en de gradatie van de luxatie. De chirurg heeft de keuze uit meerdere operatietechnieken.

Bron: McvD
Drs Roelof Maarschalkerweerd
Drs Dick van Zuilen
Specialist Chirurgie der Gezelschapsdieren

Voeding

In onze kliniek werken we met verschillende merken voeding. Als hoofdmerk hebben we gekozen voor de voedingslijnen van Royal Canin.

Royal Canin is opgericht door een dierenarts en staat al 40 jaar voor 'kennis van en respect voor dieren'. Hun gedrevenheid, hun passie voor dieren en manier van denken sluiten goed bij ons aan.

Wij hebben naast voeding gericht op bepaalde aandoeningen, preventieve voeding voor de hond en kat die rekening houdt met de gezondheidsrisico's.

Zowel voor hond als kat is het belangrijk om in de voeding rekening te houden met de leeftijd, een kat op leeftijd heeft andere voeding nodig dan een kitten. Bij honden is er naast de leeftijd ook nog een verschil tussen kleine en grote honden. U moet hierbij denken aan de gevoeligheden voor aandoeningen als in de bouw en werking van het lichaam.

Goede voeding houdt rekening met deze verschillen door een onderscheid te maken in de leeftijd, de lichaamsgrootte en de gevoeligheden van de hond.

De voedingslijn van Royal Canin is ingedeeld naar leeftijdsfase en bij de hond ook naar lichaamsgrootte. Voor gecastreerde dieren is er een speciale voeding met een verlaagd energiegehalte maar verhoogde verzadiging om het hongergevoel weg te nemen. Na castratie verandert namelijk het metabolisme. In plaats van een hoog metabolisme, wordt de stofwisseling veel langzamer, waardoor uw dier minder energie nodig heeft.

Voor meer informatie en de lopende acties kunt u terecht op onze website: www.dierenkliniekkenaupark.nl of bij onze voedingsdeskundige Femke Berkhout.

Spelregels voor het spelen met uw kat

Hoe vaak spelen?

Neem drie- tot viermaal per dag ten minste 10 tot 15 minuten de tijd om intensief te spelen met uw kat.

Wanneer spelen?

Voer vaste speeltijden in, maar nooit vlak na het eten. Respecteer de rustperiode van uw kat en houd rekening met rituelen rond de verzorging van de vacht.

Hou eens een pauze.

Accepteer dat uw kat wel eens geen zin heeft om verder te spelen en zich uit de voeten maakt. Katten wijzen elke mogelijke vorm van dwang en druk af. Misschien vindt uw kat het saai om altijd het zelfde spelletje te spelen.

Welke spelletjes?

Alles wat met vangen, hollen of handigheid te maken heeft, vinden katten leuk. Daarbij worden jachtlust en bewegingsdrang gebotvierd.

Wie moet er winnen.

Gun de kat het succes, want anders heeft deze er al snel geen zin meer in. Ze moet de "prooi" vangen en zich daarop kunnen afreageren.

Handen weg!!

Handen zijn om mee te aaien, niet voor wilde spelletjes. In een uitgelaten spel van uw kat wordt er 'gestreden' met uitgestoken nagels en soms ook flink gebeten. Gaat de poes te ver, trek uw handen dan terug en richt het spel op een ander voorwerp.

Welk speelgoed?

Speelgoed ter grootte van een muis, dat gemakkelijk in de lucht gegooid kan worden is ideaal. Balletjes, een bonte muis, een bosje veren, een kurk of een in elkaar gefrommeld papiertje zorgen altijd voor onbezorgd jachtplezier.

Hoeveel speelgoed?

Bied niet teveel speeltjes tegelijk aan. Wissel speelgoed af zodat het interessant blijft voor de kat. Berg speelgoed op in een doosje met wat kattenkruid of valeriaan. De geur maakt 'oud' materiaal weer nieuw en onweerstaanbaar.

Luiheid animeren.

Geen zin om te spelen? Als er een bosje veren of een bontmuis aan een kattenhengel bungelt en u op een enthousiaste toon praat, wordt zelfs de meest vermoeide kat weer een levendige jager.

Penny Kieft, kattengedragdeskundige

Bron: de allerleukste kattenspelletjes

Jengel- en jatgedrag deel 2

Vorige maand hadden we het over jengelen, deze maand zullen het hebben over jatten.

Onze vorige hond Saathi liet zelfs een biefstuk liggen als we geen toestemming hadden gegeven dat hij het mocht pakken. Ik hoefde mij dus nooit zorgen te maken dat hij iets zou pikken. Met Luna was het even iets anders en ik heb mij in het begin vaak afgevraagd of ik nu gek aan het worden was; "Heb ik die boterham nu wel of niet gemaakt". Luna was razendsnel en ik hoefde mij maar even om te keren of dat wat ik op de tafel had gelegd en eetbaar was, was al verdwenen in de buik van Luna. Om razend van te worden.

Hoe voorkomt u nu dat uw hond gaat stelen. Allereerst is het natuurlijk het makkelijkste om te zorgen dat uw hond er niet bij kan. Geen eten op de aanrecht laten staan als u er niet bij bent en als uw hond groot genoeg is om er bij te kunnen, geen eten op de tafel en ook de afwasmachine moet dicht blijven.

Als een hond geen goede ervaring krijgt met het pikken van voedsel, zal hij ook niet leren dat het pikken van voedsel toch wel heel erg lekker is. Dit klinkt misschien simpel, maar honden leren door ervaring en die ervaring geven we dus niet.

Honden stelen niet om ons te pesten. Voedsel is overleven en vooral honden die uit het buitenland komen hebben sterk de neiging om voedsel te stelen. Zij hebben tenslotte vanaf hun jonge jaren voor zich zelf moeten zorgen.

Als uw hond al steelt en dus goede ervaringen hiermee heeft gehad zullen we de hond moeten gaan trainen om het voedsel wat niet voor hem is te laten staan. U zult er voor moeten zorgen dat de hond nooit meer de kans krijgt om toch iets van de tafel af te halen. Haal dus alles weg wat eetbaar is als u er niet bij bent en dus kan ingrijpen.

In eerste instantie gaat u uitzoeken waar uw hond van schrikt. Ik neem even voor het gemak een blikje met knikkers erin. Hiermee gaan we zorgen dat de hond een onplezierig gevoel krijgt als hij aan de tafel snuffelt.

U zet een schaalje koekjes op tafel, op die afstand dat de hond er niet bij kan en u gaat rustig op de stoel zitten, een boek voor uw neus en het blikje knikkers op uw schoot. Ga zo zitten dat uw hond u niet in het vizier heeft. Op het moment dat de hond aan de tafel wil gaan snuffelen gooit u het blikje naast hem neer. U kijkt niet en doet net of u helemaal niets in de gaten heeft, u bent lekker in uw boek aan het lezen. Schrikt de hond en komt deze naar u toe, geef hem dan wat lekkers of speel even met hem. Ga weer rustig zitten lezen. Gaat de hond weer naar de tafel dan doet u precies hetzelfde als hierboven beschreven staat. U zult dus ontzettend goed moeten opletten en alert moeten reageren.

De tafel moet voor de hond een onplezierige ding worden op neusafstand. Als u zo te werk gaat, zal de hond de tafel ook negeren als u er niet bent. Het ongemakkelijke gevoel komt namelijk niet van u, maar van de tafel. Pikt de hond ook van de aanrecht, doe hier dan precies hetzelfde mee. Leg dat lekkers op de aanrecht en ga vervolgens als boven te werk.

Als uw hond een tijd geen goede ervaringen meer heeft zal het gedrag uitdoven. U zult echter voorzichtig moeten zijn, want een keer een goede ervaring, en u kunt weer overnieuw beginnen. Het makkelijkste blijft om er voor te zorgen dat er niets lekkers ligt waar uw hond bij kan.

Denk er wel aan dat dit niet binnen een week is opgelost en dat u heel consequent moet zijn.

Marie Louise Hebly
Hondengedragsdeskundige.

Vruchtbaarheid fret

Wanneer is de ram geslachtsrijp?

Mannetjes (rammen) kunnen vanaf december in hun eerste levensjaar geslachtsrijp worden, dat kan dus al vanaf 5 maanden leeftijd! Redenen om een moertje te castreren zijn vooral de indringende lichaamsgeur, vervelend gedrag naar andere fretten en het uitzetten van geurvlaggen.

Rammen kunnen vanaf een leeftijd van 6 maanden gecastreerd worden. Na de castratie worden mannetjes makkelijker in de omgang en neemt de geur ten gevolge van vetachtige secretie van de huid met 90% af. Het is van belang dat u zelf ook controleert of beide testikels zijn ingedaald.

Wanneer is het moertje geslachtsrijp?

Vrouwtjes (moertjes) worden voor het eerst loops/geslachtsrijp in het eerste voorjaar na hun geboorte. De loopsheid is te herkennen door het opzwellen van de vulva. Deze loopsheid kan wel 6 maanden duren, tenzij ze in deze periode gedekt wordt. Deze lange loopsheid is helemaal niet goed voor haar gezondheid, door de hoge hormoonspiegel (oestrogenen) heeft ze een verhoogd risico op beenmergdepressie. Hieraan kan ze zelfs komen te overlijden.

Castreren, steriliseren of een implantaat Suprelorin®

Er zijn voldoende (medische) redenen om moertjes en rammen te laten castreren. Er zijn helaas ook nadelen.

Sommige fretten ontwikkelen na castratie op oudere leeftijd bijniertumoren. Een mogelijk alternatief voor castratie is een implantaat Suprelorin®, dit medicijn is niet geregistreerd voor het gebruik bij fretten, maar we hebben er wel goede ervaringen mee. Het implantaat zorgt ervoor dat er bij de mannetjes geen testosteron en bij de vrouwtjes geen oestrogeen meer wordt gevormd. Het implantaat werkt echter maar een bepaalde periode ongeveer 2 jaar, en zal dus herhaaldelijk moeten worden gegeven. Op dit moment wegen de voordelen van een implantaat op tegen de nadelen. Het advies is daarom het plaatsen van een implantaat bij alle intacte fretten. Omdat een implantaat herhaald moet worden is het uiteindelijk duurder dan de chirurgische ingreep.

Gedragsveranderingen na castratie

Het gedrag zal bij de beide seksen na de ingreep veel rustiger worden, maar niet minder speels! De vacht zal na enkele weken veranderen, waardoor de lichaamsgeur veel minder zal zijn. Daarnaast zullen het uitzetten van urinesporen, de overdreven opgewondenheid en uitbraakpogingen afnemen.

Wist u dat ...

De labrador het populairste hondenras van 2011 is!
De labrador was lange tijd het meest gekozen ras, maar in 2010 moest hij zijn eerste plek afstaan aan de chihuahua. Deze kleine viervoeter staat nu als tweede op de lijst, gevolgd door de Franse bulldog. Nieuwkomers in de toptien zijn de rottweiler en de berner senner.

Er een GPS-Halsband bestaat?

Met de Pet tracker kunt u uw hond of kat goed in de gaten houden. Bevestig het apparaatje aan de halsband en via een gps-systeem kunt u op uw mobiele telefoon precies zien waar u dier uithangt. www.pettracker.com

Een mannetjeskanarie pas begint met zingen als hij zes maanden oud is. Dit doet hij om indruk te maken op de vrouwtjes en om hun territorium af te bakenen. Tijdens de rui en bij stress wordt er niet gezongen. Vrouwtjeskanaries zingen helemaal niet.

Wat kunt u in de volgende nieuwsbrief verwachten?

Toxoplasmose!
Wat is dat en is het gevaarlijk voor dieren of mensen?

Het geeft nog wel eens problemen! Hoe geef ik een tablet bij mijn kat in?

Kunnen konijnen ook haarballen hebben?